

חולין פרק יב שילוח הקן דף קלט

מנה ואמר שיהיה להקדש נחשב מיד ברשות הקדש ופטור מאחריות אם נאבד מרשותו משום שהוא עדיין ברשות הקדש אבל אם המנה נהרס לגמרי או שאמר הרי עלי בית זה להקדש והבית נשבר היות וחייב את גופו והדבר יצא מרשות הקדש ולא יחזור חייב באחריות.

אדם שנדר להביא את ערכו או ערך אדם אחר להקדש אפילו אם לא אמר לשון 'עלי' חייב באחריות שכתוב "ונתן את ערכך" שאינו נפטר עד שייתן ליד גזבר.

כתוב בשילוח הקן "כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרוחים או ביצים והאם רובצת.. לא תיקח האם על הבנים. שלח תשלח את האם, ואת הבנים תקח לך", מהמילה 'כי' למדו שאין חובה לחפש קנים אלא רק אם מצא לפניו, 'יקרא' בדרך מקרה במקום הפקר למעט קן שנמצא בתוך הבית ומזומן לבעלים שפטור, 'קן' ואפילו ביצה או אפרוח אחד, 'צפור' טהורה ולא עוף טמא, 'לפניך' לרבות ציפורים שגדלו בבית ומרדו וברחו החוצה למקום שאינו משתמר שחייבים בשילוח, 'בדרך' לרבות קן שנמצא על גבי המים שכתוב 'הנותן דרך בים' וכן קן שנמצא בראש אדם נחשב כעל האדמה וחייב בשילוח שכתוב 'ואדמה על ראשו', 'בכל עץ' לרבות קן על עצים שלא מונח על האדמה וחייב בשילוח, 'על הארץ' בכל מקום על האדמה או בבור ואפילו ברשות היחיד במקום שאינו משתמר אבל קן שנמצא על גבי נשר בשמים פטור.

שילוח הקן לא נוהג בציפורים של הקדש שכתוב "שלח תשלח את האם" שצריך לשלוח את האם לחופשי וציפורים של הקדש צריך לתתם לגזבר שלא יבואו למעול בהם, וכן אינו נוהג בציפור שהרגה אדם היות וצריך להסגירה לבי"ד שיהרגו אותה מדין "ובערת הרע מקרבך".

רב אמר שמדובר שאדם שהקדיש ציפורים לקרבן עולה למזבח וברחו למקום הפקר ובנו קן שאם הם היו חולין דינם כהפקר וחייבים בשילוח הקן אבל קדושת הגוף אינה פוקעת ונלמד מהפסוק שפטורים משילוח הקן, אבל תרנגולים שהוקדשו רק בקדושת דמים היות וברחו למקום הפקר והקימו קן פקעה בעלות הקדש עליהם ודינם כהפקר שחייבים בשילוח הקן. שמואל אמר שגם תרנגולים שקדושים רק בקדושת דמים שברחו אין פוקע מהם שם הקדש היות ובכל מקום שנמצאים חשובים כאילו הם בחצרו של הקב"ה וברשות הקדש שכתוב "לה' הארץ ומלואה" ולכן פטורים משילוח הקן.

ר' יוחנן אמר שהמקדיש תרנגולות בקדושת דמים וברחו נשארו בקדושתם, וכן אדם שאמר מנה זה הקדש ונאבד פטור מאחריות היות ונשאר בבעלות הקדש, אבל אדם שאמר הרי 'עלי' מנה להקדש ונאבד חייב באחריות היות וחייב את גופו שלא להיפטר עד שייתן לגזבר מנה.

ריש לקיש אמר שהאומר מנה זה הקדש ואבד פטור משום שנשאר ברשות הקדש, אבל האומר הרי 'עלי' אם הקדיש שור למזבח חייב באחריות עד שיקריב את הקרבן, אם אמר הרי 'עלי' מנה והפריש